

ZGODNJA DANICA.

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 20 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za četert leta 1 gl. 20 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 3 gl. 60 kr., za pol leta 1 gl. 80 kr., za 1/4 leta 90 kr., ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XLIII.

V Ljubljani, 31. vinotoka 1890.

List 44.

Okrožnica

sv. Očeta do italijanskih škofov, duhovstva in ljudstva.

Leon XIII

častitim Brotom in ljubljnim sinom pozdrav in apostoljski blagoslov!

Z višave apostoljskega Stola, na ktereга Nas je vzdignila božja previdnost, da naj čujemo za blagor vsih narodov, se večkrat oziramo na Italijo, deželo, v kateri je Bog po posebni svoji ljubezni postavil sedež svojega namestnika. Pa ta dežela Nam je sedanji čas postala vir mnogoterih in zelo bridkih bolečin. Kar Nas boli, niso osebna razžaljenja, ne utesnovanja in žertve, ki Nam jih sedanji stan naklada, tudi ne krivice in zasramovanja, s kterimi razberzdano časnštvo brez svarila in z vso prederznostjo dan na dan smé nas obsipati. Naj bi šlo samo za Našo osebo in naj bi Nam ne bilo gledati razdjanja, ki se mu bliža Italija, ktere vera je nevarnosti, bi te krivice molčé terpeli. V tem oziru ponavljamo besedo enega Svojih naj večih prednamcev: Z veseljem bi molčal o zaničevanji in psovanji, ki zadeva mene, samo da bi se terpljenje moje dežele pod tujo roko od ure do ure ne naraščalo.*) Toda ako bi se tudi ne ozirali na neodvisnost in čast apostoljskega Stola, tukaj gre za obstoj vere, za zveličanje duš v celem narodu, in to v narodu, kateri je od prvih svojih začetkov katoliško vero v svoje serce sprejél in jo vseskozi s sveto gorečnostjo ohranil.

Zaterjenje, ktero izrečemo, zdi se neverjetno, pa je resnično: Prišli smo do tega, da

*) Sv. Greg. Vel. v pisanji do cesarja Mavricija: Si terrae meae captivitas per quotidiana momenta non exeresceret, de depectione mea atque irrisione laetus tacerem.

se je tej naši Italiji pogube vere treba bati. Ponavljali smo že klic in opominjevanje, da naj se gleda na žugajočo nevarnost: vendar pa menimo pri tem, da nismo še zadosti storili. Pri neprenehljivih brezobzirnih napadih Nas dolžnost priganja, zopet govoriti k Vam, častitljivi Bratje, k Vašemu duhovstvu in k vsemu italijanskemu ljudstvu. Ko sovražnik nikakor ne miruje, tudi pri Nas in pri Vas ne smé biti besede o molčanju in marnovanju. Sej Mi smo poklicani po božji volji, da moramo biti varhi in bramba vere in Nam zročeni vernikov in pastirjev, stražniki čede Kristusove, za ktero moramo biti pripravljeni darovati vse, tudi življenje.

Novih reči tukaj ne bomo pravili: djanja, kakor so se veršile, se ne spremenijo, in že poprej smo pri priložnostih o tem govorili. — Toda ta pot je Naš namen, one dogodbe skupaj posneti in jih ko skupno podobo pred oči postaviti, da iz njih v občno podučenje njih nasledke predložimo. Dogodbe so neutajljive, ktere so se doveršile pri belem dnevu, niso pa osamljene, temveč so tako zedinjene med seboj, da njih zverstenje s polno zanesljivostjo daje spoznati eno sostavo, ktere vresničenje in zverševanje so sami. Sostav ni nov, nova pa je prederznost, besnost, urnost, s ktero se dandanes spolnujejo. To je osnova skrivnih društev, ki se zdaj razpleta na Laškem, posebno kar se tiče Cerkve in katoliške vere, osnova, ki očitno meri na zatrenje Cerkve in vere. — Odveč je, zdaj o tako imenovanih skrivnih zvezah in njih namenih še kaj preiskovati; sodba zoper nje je storjena: njih nameni, pomočki, nauki in delovanje — vse je znano do gotovosti in o tem ni obravnave več. Napolnjeni so z nespravljivo, smertno jezo

na Jezusa Kristusa in njegovo božjo napravo, čisto v duhu nasprotnika Božjega od začetka, za čegar pomočnike se skazujejo. Oni počenjajo kar koli morejo, da bi cerkev potlačili, ali pa jo v železje djali. Huje, kot kjer koli si bodi, gori ta boj zoper Cerkev zdaj na Laškem, kjer se je katoliška vera globokeje vkoreninila, in zlasti v Rimu, kjer je postavljeno središče katoliške edinosti, sedež pastirja in vesoljnega učnika.

(Dalje nasl.)

Modroversko kermilo zdrave omike.

(Dalje.)

III. Edinost prave vere.

13.

Mahomedanstvo je zaničljivo v svojem vstanovniku, zakoniku in koncu. Mahomed, početnik muslimstva, počne kot ukanljivec, ravna kot kervolok, konča kot zlobnik. Najpred, ker ni mogel po čudežih dokazati, da je poslan prerok, je ta potuhnež preveril svojo ženo in po njej veliko družih, da je božjast, ktera ga je večkrat terla, le derhteče zamaknjenje v angelja Gabriela, kateri se mu prikazuje. Prihlinivši si po takem spoštovanje, začne kot razsvetljen prerok učiti in svojo vero siloma razširjati. Njegovi apostoli niso mučenci, temuč vojaki, kateri z mečem v desnici njegove bedaste nauke oznanujejo. Slednjič umerje, pa ne za svojo vero, temuč po strupu, v jed mu vtrošenem po zapeljani deklini, ktera se hoče prepričati, je li zares prerok, ali goljuf.

Koran, knjiga njegove vere, je polna otročjih basen, nevednosti in protislovja. Presveto Devico zamenjuje z Marijo, sestro Aronovo: o Jezusu Kristusu pripoveduje, da so ga judje hotli umoriti, pa Bog ga je čudovito otel in da mesto njega je drugi križan: Mozesa in Kristusa spoštuje sicer kot preroka, da pa sta poslana pred njim, največim prerokom. Ako pa je evangelij resnica, je Mahomed brezbožnik, po samem evangeliji. Ako pa ni resnica, zakaj pa uči, v evangelij verovati, in da je on le zato poslan, da bi ga poterdil?

Večkrat na dan moliti z licem obrnjen proti Meki: tje doli na božjo pot iti sam, ali jo opraviti po namestniku: se pogosto kopati, nekih jedi se tvezati, do sovercev miločuten biti, velblodico žertvovati, žen imeti, kolikor jih moreš prerediti, za vero (moslemsko) se vojskovati, nevérne pobijati (neturke), Mahomeda najvišjega preroka častiti in se popolnoma vdati v neogiblivo osodo, ktero je Allah vsakemu tak

neogibno prisodil, da ji nikdo ne uide, naj počenja, kar koli, to so edine in vse zapovedi njegove vere. Človek bi bil tedaj brez proste volje pred Bogom, revnejši od suznjika; ženska pa še človek ni po njegovih nazorih!

Ostudno je, po čemur ta vera hrepeni, nesramno je, kar ona obeta za zveličanje. Čista duša zarudi pri sami omeni te spakarije. — Jaderna razšira mohamedanstva je zgoli človeška, je zmaga sile, mesenosti, zvijače, potube, nevednosti in vse zlobnosti. Ni čudo, ker je všeč pokvarjenemu sercu, čigar strasti obilno pase. Pa taka surova, divjaška vera nikakor ne more biti prava.

14.

Ozrimo se na judovstvo. V njem najdemo mnogotera božja znamenja: blago vero, čisto нравost, modre zakone, versto imenitnih, krepstnih ljudi, čudodelcev, prerokov. Ali zraven vidimo tudi skoro očivestna znamenja zaverženja. Vidimo Jude blizu devetnajst sto lét brez temeljna in oltarja, brez duhovna, brez darú, jude raztrošene med vse narode, pa nepomešane z nobenim. To sili na sklep, da jih tlači očitna kletva zavoljo kake velike pregrehe njihovih očetov*), in da si je Bog izvolil v svoje češčenje druge ljudi. Pa kateri so ti?

(Dalje nasl.)

Marijino svetišče na Tersatu.

(Dalje)

9. Kako je bila s. hiša prenesena.

Po mnenju in učenju bogoslovcev in cerkvenih očetov ima svojega angela vsako kraljestvo, vsaki narod, vsaka cerkev, vsaki človek, dežele in stvari, po svoji imenitnosti in svetosti višega ali manjšega. Ali niso toraj angeli pazili na ono stanovališče, v katerem je živela kraljica angelov, v katerem je prebival stvarnik angelov, njih Bog? — Kaj premore angel? Najmanjši več v trenutku, ko ves svet v tisočletjih. Odprimo sveto knjigo, v kateri se hrani beseda Božja. Tu stoji, da je angel pobil 185.000 mož vojske kralja Senaheriba. Kdo more terditi, da je bilo angelom nemogoče sv. stanišče Marijino s podloga vzdigniti in drugam jo prenesti? Ker so angeli, ker imajo skerbeti za red v stvarstvu, ker imajo spolnovati voljo vsak hip, ker je prenos s. hiše po modrosti Božji, po vrednosti in svetosti s. hiše, po dosegu človeškega razuma: po takem verujemo, da so angeli prenesli s. Marijino stanovanje. V človeških očéh je ta prenos res čudo, ker je redek in nenavaden slučaj, v Božjih očéh pa ne, ker je vsako dejanje vsemogočnosti njegov čudež.

*) Et respondens universus populus dixit: Sanguis eius super nos et super filios nostros. In odgovorilo je vse ljudstvo in reklo: „Njegova kri naj pride na nas in naše otroke.“ Math. 27. 25.

Vsaka trava, vsaka bilka, vsako drevo je svet čudežev, in vendar se za nje ne menimo, ker so pogosti, vsakdanji; a zato ne prestanejo biti, kar so: dejanja volje Božje, izlivi njegove milosti. Um današnjega sveta je v zemljo, v perst tako zarit, serce njegovo tako prezemljeno, da stvarnika ne vidi, videti noče, njegove dobrote ne čuti, čutiti noče. To je pa tudi vzrok, da se dá z roko prijeti, zakaj prirodi včasih rodno moč vzkrati, da človeštvo pogreša narave sadov, da nastanejo takoimenovane uime in nadloge, zlasti lakota, in kar je ž njo v zvezi. To se vé, da tega ne priznavajo nekatere strokovno učene glave, češ, da priroda snuje po večnih svojih zakonih. A kader kmetič toži: zemlja ne rodi, takrat je konec njih učenega strokovnjaštva. Pomagajo si z zgovori, ali to je, kakor bi derveno kolo vtikal v mogočni železni stroj. — Sklepamo: Marijina s. hiša je bila prenesena vsled volje Božje, na čudoviti način, po angelih.

10. Kakošna je bila s. hiša.

Marijina hiša se je očitno razločevala od drugih prebivališč, v teh krajih navadnih. Podobna je bila cerkvi ali kapeli. To poslopjiče je bilo dolgo 32 čevljev, široko 13', visoko 18'. Videti je bilo, da ima nekaj starinskega, kar mu daje častitljivost, ter da ne more biti stavba iz novejšje dobe. Stene so bile skoro komolec debele. Imelo je to poslopjiče ena vrata in eno okno: vrata na sever, okno na zapad. Iz strehe je molel majhin zvonik, a v njem bil nekaj zvonček. Gradivo hiše je bilo rudečkasto kamenje*, ometano, pokrito s slikovinami, navadnimi na Vzodu*). Ni imela nikakega poda, tudi nobenih vkladov ali temeljev, ampak je stala prosto na zemlji Leseni strop je bil modro pobarvan, posejan z zlatimi zvezdami. Ob stenah so bili nekaki loki ali čelešniki, menda za posodo. Vratam nasproti, prav pri steni, je stal kameniti oltar, ves priprost, z zavesami in pertovi spodobno pokrit. Predvesa mu je bila v predčudno raznih barvah hijacinte. Nad oltarjem se je vzdigal križ leseni, visok o. pet pedi in toliko širok. Na verhu je imel nadpis: J. N. R. J. *) Na tem križu je bila naslikana podoba križanega Zveličarja po

*) Nekaj časa so menili, da je grajena iz opeke, in po oni zmoti so ponarejene „lavretanske kapelice.“ Pozneje so se prepričali, da ni opeka, ampak kamen. Ni se čuditi; saj se motijo tudi ločbarji v pervinah. To priložnost zopet porablja sicer učeni dr. Sepp (Jeruzalem. 1863. II. 84), da zadene — po nepotrebnem, da, po krivem — ob s. hišo, pišaje: Dieselben (Loretokirchlein) sind charakteristisch von Ziegeln gebaut, was aber für das an Hausteinen überreiche Palästina am allerwenigsten angemessen erscheint. — Ali naj v Palestino hodijo po kamenje, peščenjak, rudečkasti apnenec? A že pred več kot sto leti je pisal učeni Paskon (Triumphus, 1735. p. 167: Haec sacratissima domus non ex muro lateritio, ut aliqui autumant, sed plane lapideo, absque singulari artis industria, constructa cernebatur. Tako isto nebi bil smel pisati (l. c. 8.): ... das heil. Haus von Nazaret von Engeln getragen zuerst nach Raunitza in Dalmatien — po današnjem stanju zemljopisja, in ta na Nemškem! saj je še Alb. Stolz zameril nekemu Dalmatincu mornarju, ki ni vedel, kje je njegov Freiburg im Breisgau, kakor sam pripoveduje v nekem svojih prvih koledarjev. — Po takem je s. hiša iz one tvarine, kakoršna se nahaja v Nazaretu, iz rudečkastega apnenca ali peščenjaka.

*) Sledovi ometa, poslikani, so še najti v s. hiši — zdaj v Loreti.

*) Jezus Nazarenus Rex Judaeorum, t. j. Jezus Nazareški, kralj judovski.

prastarem izročilu od s. Luka evangelista*). Zdole je stala žalostna Mati na eni strani, na drugi pa ljubljeni učenec s. Janez. Pod njima je bila deščica, ped široka, tri dolga, in na nji je bilo zapisano nadangela Gabriela iz nebes Mariji prineseno pozdravljenje. Na desni oltarja je stal cedrov kip, skoro dva komolca visok, predstavljajoč devico Marijo, ki dete Jezusa z eno roko obsega, z drugo pa vzdržuje — po izročilu častitljive starodavnosti delo evangelista s. Luka. Kip Jezusa, dve pedi visok, ima desno roko vzdignjeno kakor za blagoslov, v levici pa derži zlato oblo, znamenujočo svet. Mati in Sin sta v belih oblačilih, obema je glavo objemala pozlačena krona, za oltarjem so opazili nizko ognjišče, kjer je ponižna Gospa pripravljala borne jedi*). Na levi pečice je stala omarica, silno priprosta, kamor je presveta Devica spravljala s. pismo, in kjer so apostoli hranili s. Rešnje telo**). Vsa s. hiša je bila okrašena z raznobarvenimi slikarjami.

(Dalje nasl.)

Ivan bogoslovec, vojak.

(Dalje.)

Janez nadalje zmotenemu častniku nekako tako le govori:

„Dragi moj, znebili ste se že tolikih predsodkov in razperšili ste že v svojem sercu nešteto zmót, ali bi ne bilo primérno, da se spravite popolnoma z Bogom?“

„Kako to?“ — vpraša častnik.

„Z dobro spovedjo,“ odverne Ivan.

Pri besedi „spoved“, o kateri je pri svojih tovarših slišal le zaničljivo govoriti, zatemnil se je bolniku obraz in nekako nevoljen je dejal:

„Ne bil bi nikdar verjel, da bi mi mogel ti kaj takega svetovati.“

„Nikar se ne prenažite, reče Ivan; tudi o tem vas bom kmalo drugač prepričal.“

„Pa spoved je tiranija vesti, ostanek inkvizicije, opravilo za ženske,“ odgovori razjareni častnik.

„Prijatelj, ne žalite me s takimi besedami,“ rekel je Ivan.

„To te žalosti? Kako to? Morda hodiš še celo sam k spovedi?“

„Da, vsak teden.“

Na ta odgovor se je častnik silno stresnil na postelji; ni mogel razumeti, kako je to mogoče. „Ivan!“ — vsklikne — „povedal si mi stvar, katere bi o tebi ne bil nikdar verjel. Kako je mogoče, da ti, ki si tako dober, tako usmiljen, pa hodiš k spovedi?“

„Ravno zato se spovem vsak teden. Samo Bogu in spovedi se moram zahvaliti, da nisem še slabejši nego sem.“

„Ti me žalostiš s takim govorjenjem.“

*) Na tej sliki se vidi, da ima Gospod vsako nogo posebej pribito. Tako menita tudi Gregorij Turonski in Evsebij. To bo najberž pravo, saj je bil sv. Luka zvesti tovariš Marijin, njen pisar, ki je mogel to najbolje vedeti. Mogoče je, da način križanja ni bil vselej in pri vsakem enak.

*) Tako piše Victor Briganti. — **) Tako terdi Balt. Bartoli in drugi cerkveni učeniki.

„Čemu se žalostite?“ — „Poslušajte me samo en trenotek in spoznali bode, da imam prav.“ —

„Nemogoče! nemogoče!“ kliče bolnik in si potegne odejo čez glavo. „Ne govori mi o tem, jaz nočem nič več slišati.“

Ivan je pustil nekoliko časa častnika na miru, potem pa se je pričel pogovarjati o čisto drugi stvari. In bolnik ga je z veseljem poslušal. A mahoma je bil zopet pri spovedi in razkladal mu je tako vneto, tako prepričevalno nauk o spovedi, da ga je naposled popolnoma prepričal. Zavračal je laži-liberalska obrekovanja zoper sv. spoved in naposled ga je vprašal: „Je-li niste sedaj prepričani, kako potrebna in koristna da je spoved?“

„Da, prepričan sem, saj to tudi drugač mogoče ni, ker si mi vse tako prepričevalno dokazal. Toda k spovedi si ne upam, imam preveliko nasprotovanje zoper to.“

„O čem nasprotovanje? Sej ste se že nehoté spovedali!“

— Ti se z menoj šališ!

— Res je, spovedali ste se.

— Kdaj? pred kom?

— Že perve dni, ko sva se spoznala, ko ste mi čisto odperli vse svoje serce.

— Pa to je bila zaupnost, ki si je ti bil vreden, ne pa spoved. Ako bi bila spoved v tem, kar sem tebi povedal, bi tudi mene nič težko ne stalo spovedati se, in ne samo vsak teden, ampak tudi vsak dan.

— Oh, predragi moj, pri spovedi se dobiva tolažilo, veselje, sladkosti, vse večje memo teh, ki se dosejajo v zaupljivem prijateljstvu, in to tako veselje, kakoršnega si drugi še ne more misliti, kakor le tisti, ki to skuša.

— Dobro tedaj, spovedal se bom, pa nikomur drugemu ne, kakor le tebi.

— Čez kake leta, odgovori Ivan smehljaje, če Bog hoče, bi se znalo zgoditi, zdaj pa bi ta spoved ne veljala nič.

— Zakaj ne?

— Zato, ker le mašniki imajo oblast odvezovati od grehov v imenu Božjem.

— Pa kako? ... in ti ...

— Tudi jaz bom imel to oblast, vendar ne še tako hitro.

— Kaj, ti boš duhoven?

— Že osem lét sem se oblačil v duhovsko obleko (na Laškem se že dečki oblačijo v talar, ki za duhovski stan študirajo), in samo, da zadostujem vojaški postavi, sem jo moral opustiti, to pa s toliko žalostjo, kakoršna me še nikoli ni terla.

Tem besedam se je častnik silovito čudil, kajti imel je grozno hude misli o duhovskem stanu. Bil je tako slabo odgojen in nahajal se je v taci, tovaršijah in okoliščinah, kjer so duhovski stan vedno zaničevali in duhovne psovali kakor hinavce, lažnjive prijatelje, terdoserčne, trinoge vesti, sovražnike svobode, in še veliko družega se je lagalo zoper duhovne. Zdaj pa je videl, da ta mladeneč, ki mu je toliko dobrega storil, ki je tako lepo in usmiljeno z njim delal, ki je bil njegov naj večji prijatelj na svetu, — da ta je eden tistih, ki se pripravljajo na duhovski stan in da že precej veliko lét je na to študiral. Temu se je častnik neizrečeno čudil in bil ves zbezan, ko je spoznal, v koliki nevednosti se

nahaja in v kako pošastne zmote so ga bili zapletli lažnjivi tovarši. V mnogih zadevah mu je bil Janez že razjasnil glavo in vcepil resnice, kakoršnih poprej v prostomišljaških krogih nikoli ni slišal. Zdaj pa je Janez dobil priliko, da mu je framasonske presoje zoper duhovstvo močno izbil iz glave. Skazoval mu je iz zgodovine v najbolj jasnih spričevalih dobroto katoliškega duhovstva, njegovo ljubezen, nesamopridnost, gorečnost za pravo srečo bližnjega in sploh ljudstva. Popisoval mu je lepo življenje, dobrotljivost, usmiljenje tolikih duhovnov, ki jih je že sam poznal, govoril o ljubezni zares očetovski svojega domačega gospoda duhovnega pastirja, svojega vodja v mladensnici, o svojih tovarših, mladih bogoslovcih tako spodbudno, da so tudi častnika solze oblile. Poslednjič ga je vprašal, če ima še tolik strah pred duhovni, in na koncu reče:

— Ako ste še taci misel, overzite moje govorjenje in dokaze, ker tudi jaz mislim postati duhoven. Častnik si ne upa odgovarjati mu, in močno ginjen pobési oči.

(Dalje nasl.)

Sole, šole!

V raznih zborih, kadar so se pričeli, se govori: to in to je danes na dnevnem redu. Ako se pa ozremo na daljše dobe človeškega življenja, imajo tudi tiste svoje dnevne rede, ali recimo, dobne rede. Današnje dobo, smé se reči, so šole na dnevnem redu, in pa tako, da bi se večkrat smelo reči: to je doba šolske prenapetosti!

Pa dan danes je pri tem gnanji za šole še nekaj družega. Kakor se „hochstapler“ (beraški štrevar), liberalizem, povsod v gospodarstvo vsiluje, tako tudi dandanes v šole. Vse hoče vrvnati po svojem liberalnem kopitu, posebno se boji, da bi vera in duhovstvo ne imelo vpljiva v šolah. Ta psevdogojitelj namreč tiščí na to, da naj bi se mladina izrejala le samo za ta svet, to je, po prostomišljaškem kopitu. To pa liberallec počenja velikrat v nasprotji sam seboj. Kako to?

Nekega dne je bil francosk poslanec iz „parlamenta“ pozvan na odgovor: zakaj da svoje sinove daje v šolo v jezuitovske kolegije? Nota-bene — ta gospod je bil sicer posmojen, pečen in kuhan prostomišljak, toraj tudi to, kar Italijan imenuje „mangiaprete“ ali duhovnožirec; pa veste, kako je odgovoril, zakaj da svoje sinove daje v šole k jezuitom? Rekel je: „Zato, ker jih ljubim in želim, da bi bili bolji od mene.“ Tedaj: „šole so dobre, vendar njih učencikov ne morem terpeti!“ Lepa filozofija?

Nekteri sedanjih liberalcev pa miso tako odkritoserčni, kakor je bil oni poslanec, delajo pa na vse kriplje za povzdigo posvetnih, liberalnih šol, če bi imele tudi na tisuče in tisuče dražje biti, kot so verske, ali recimo, kake samostanske šole. Sej današnji svet ima denarja dosti, če ne v svojem, pa žepu družih.

Drugi, sicer liberallec, je dejal: — „Jaz bi cénil sebe za izdajavca svojih otrok, ako bi jih izročil učeni-kom, kateri ne spolnujejo svojih dolžnosti do Boga in nimajo terdnih verskih načel.“

Slavni Dupanloup (r. Düpanlú), goreč poganjavec za odgojo v kolegijih, stermí, kako je

tolikim staršem malo mar, kakošne odgojališča da izvolijo svojim otrokom.

Kvintilijan, če tudi pogansk pisatelj, je pisal staršem: — Vi prednost dajte tistemu odgojišču, v katerem je natančen red, in ker so učitelji najboljših čednosti.

Ne samo vera tedaj, ampak že natorna postava vleva staršem, da naj se varujejo liberalnih naprav in šol za svoje otroke, temveč dajejo naj jih v šole, kjer gospoduje red in čednost v naj boljšem duhu in v naj lepšem cvetu.

Slavni Literat in pesnik Lamartine piše:

Moja mati je za-me izbrala samostansko šolo in me tje izročila, potem ko sem bil pobegnil iz svetnega kolegija. Vstopivši sem čutil v malo dnéh prečuden razloček, ki je med kupljivo odgojo in med drugo, ki se godí v Božjem imenu... Nisem tam našel svoje matere, pa našel sem tam Boga, čistost, molitev, ljubezen, sladko in očetovsko nadzorstvo, delo družinsko. Videlo se je, da en božji duh je navduševal z enim in istim dihom učenike in učence. Vse naše duše so zopet našle si peruti in dvigale se z naravnim uškom k temu, kar je dobro in lepo. Poslednjič so bili najbolj neukrotljivi dvignjeni in sovlečeni k splošnjemu gibanju. In tam sem videl, kaj se dá storiti iz ljudi, ne z vtesnovanjem, ampak z navdihovanjem. Verni občutek, ki je navduševal gojitelje, navduševal je vse. Imeli so umetnost ta občutek storiti ljubeznjiv in rodovitno saditi v nas ljubezen Božjo. S tem mazilom, vlivanim v naša serca, bilo je vse lahko in prijetno. Pobožnost mi je oživila v duši in postala gibljaj mojega serca v študiranji."

(Konec nast.)

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Moravč, 24. okt. 1890. Nate nekaj novosti iz naše razprostrane fare. Na Limbarski gori se je v teku tega leta cerkvenikovo poslopje povzdignilo za jedno nadstropje, v katerem se bodo pripravila stanovanja za duhovne ob cerkvenih shodih. Kako neprilčno je bilo do sedaj za duhovne prenočevati nad zakristijo, vé le tisti, kdor je to skušal sam.

Za Verhpolje je prezlatil tabernakelj domači podobar A. Rovšek, ki je tudi za farno cerkev prenovil šmarnični tabernakelj prav okusno. Po kakem mojstru so zdihovale tudi farne orglje, in našle so ga letos. Zupana iz Kamne Gorice sta orglje popravila tako, da je sedaj meh znotraj v njih, in klavijatura obrnjena tako, da organist gleda naravnost proti velikemu oltarju, kar prej ni bilo, ker je manjkalo prostora.

Ker se je že toliko popravljalo na rečéh, naprosil je veleč. gosp. župnik in dekan Tom. Kajdiž preč. oo. jezuite, da prenove tudi serca farmanov. Sv. misijon so v ta namen vodili od 12.—22. okt. oo.: Fr. Doljak in Jos. Kos iz Ljubljane, pa Mih. Tomazetič iz Gorice. Ker že menda trije rodovi ne pomnijo sv. misijona v tej fari, bila je vdeležba Moravčanov in Pečanov tako obilna, da je bilo v desetih dneh obhajanih 3.700 vernikov. Spovedovalo je 8—10 spo-

vednikov. K sklepu je prišlo tudi še nekaj več sednjih gospodov, kar je storilo, da so bile ta dan v Moravčah tri fare na Kranjskem (Brezniška, Cerkljanska na Gor. in Šmartinska pri Kranju), zastopane, vsaka po dveh gg. duhovnih.

Spodbudnih in ginljivih pobožnostih v teku teh zveličanskih dni in tudi slovesnosti zadnjega dné ne bom popisoval na široko. „Zg. Dan.“ nam jih je že večkrat prav živo stavljala pred oči. Omenim naj h koncu le neprecenljive sreče, ki je z novim misijonskim križem doletela farmane moravške. Zares, to je odperta knjiga, na katero lahko bere vsak, kdor je dobrega duha.

Eden naših. Izmed teh, ki so kterikrat kaj podpore dobivali o času svojih študij, je tudi že nekaj šolskih učiteljev. Da so med takimi tudi prav blage duše, kaže naslednje pismo:

„Velečastiti gospod kanonik! Prosim, oprostite, saj veste, da sem vedno zadnji. Sedaj je še v osmini, toraj si upam Vam izreči najserčnišo čestitko za Vaš god! Želim Vam vse najbolje, posebno pa zdravje, v korist šolske mladine.

Jaz sem sedaj v T. na Ciril-Methodovi šoli. Dovolj imam posla, ker družinica I. razreda mi je narasla na 90 malih porednežev. Če tudi mi delajo včasih preglavico, imam jih vendar rad. Posebno veselje imajo do petja. Prevzel sem tudi petje v III. razredu, in skusil bom, ne le narodnih, marveč tudi druge, posebno Marijine pesmice razširjati. Začetek je dober. Ako bo kaj časa in pa tvarine, pošljem kaj za Danico.“ *)

Vam vedno hvaležen

J. — e.

Iz Boršta v Istriji, 23./10. — Da se med svetniki in svetnicami najbolj časti bl. D. Marija, se pač ni čuditi, ker jo je prvi počastil sam Bog čez vse, postavši jo Kraljico vseh svetnikov. Zato je v katoliških krajih malo katera količkaj večja cerkev, ki ne bi imela katerega oltarja posvečenega Kraljici nebeški; ker hiša božja, ki nima oltarja Matere Božje, zdi se katoličanu kakor družinska hiša brez družinske matere. Taka cerkev bila je Boštarska; — lepa in prostorna je, ima pet oltarjev, a dozdej ni bil nobeden posvečen bl. D. Mariji. O Šmarnicah pomagali so se s tem, da so na en stranski oltar postavili okinčano podobo Matere Božje. Pač res je, da so verniki pogosto naznanjali želje po Marijinem oltarju, in ko je pred leti Mohorjeva družba, ki ima tukaj dosti udov, izdala Šmarnice Lurške Matere Božje, postala je želja po Marijinem oltarju splošna in glasna, a zveršiti se še ni dala, ker so ravno že zbirali potrebne denarje za nove zvonove. Ko so pa lansko leto blagoslovili nove zvonove, oglasili so se zopet verniki: „zdaj pa najprej oltar Matere Božje.“ Stvar ni bila prav lahka, ker so zvonovi terdo prijeli duhovnijane, stali so namreč čez 4000 gld., a vsa duhovnija šteje le okoli 700 duš. No, resnična želja in terdna volja ne ustraši se vsake zapreke. Začeli so donašati dobrovoljnih darov, vsak kolikor je premogel in kolikor ga je nagibala gorečnost. V. č. g. A. Pavli pa je vsako nedeljo oznanil, koliko je nabrajanega in v malo tednih že je mogel povedati, da je zadostí. A zdaj je bila velika skerb g. Pavliju, kako narediti, da bi se ljudem vstreglo. Hoteli so

*) Prav s hvaležnostjo bode sprejemano; serčno pozdravljeni! Vr.

inetai Lurško Mater Božjo, kateri posebno znamenje je kamnitna votlina, v kateri se je prikazala nedolžni Bernardki. No, Bog je pomagal — našlo se je na Bazoviškem lepega nakopanega kamenja, kakor se ga vidi v Postonjski jami, najdel se je sicer priprost ali za tako delo prebrisan mož. g. Nadlišek iz Katinare, ki je vse to kamenje lepo simetrično zložil, da se je smelo reči, blizo in daleč ni tako lepega oltarja Lurške Matere Božje. Ni moč dopovedati, kako željno so pričakovali Boštarcji, da zagledajo v Monakovem naročeno podobo. Spolnila se jim je želja na sv. Uršule dan, ko je bila z veliko in ginljivo slovesnostjo blagoslovljena. Preč. g. škofijski svetovalec P. Martelanec razložil je najprej v krasnem govoru mnogoštevilno zbranemu ljudstvo pomen češčenja Matere Božje, povedal mnogo o Lurški Materi Božji posebej, vabil, naj le pridejo v svojih dušnih in telesnih potrebah zaupljivo prosit Mater Božjo na pomoč in končal svoj govor z besedami: „Toraj Lurška Mati Božja, pokaži nam svoj milostni obraz!“ — in zavesa, ki je dozdaj zakrivala podobo stoječo na posebnem prostoru pred velikim oltarjem, pade, in pokaže se res prelepi in mili obraz bl. D. brez madeža spočete, in po vsi cerkvi slišal se je zdih: Oh, Marija! — Blagoslovili so podobo potem sami milostljivi gospod škof z asistenco štirih kanonikov in 20 drugih duhovnov. Po blagoslovljenju nesli so Mater Božjo v procesiji po vasi, ki je bila ozališana s slavoloki in napisi, kolikor koli je v tukajšnjem kraju mogoče. Vernivši se v cerkev postavili so Mater B. v nji odločeni oltar, in zapeli so duhovni najprej latinsko: „Ave maris Stella“, potem pa pevci na koru pesem o brezmadežnem spočetju, in slednjič je Dolinski dekan, kanonik Jan pel slovesno sv. mašo pri oltarju Matere Božje, in s tem bilo je cerkveno opravilo končano. Ljudstvo pa, ki je poprej tako želelo Mater Božjo v cerkev, se je tudi pri vsem cerkvenem opraviu obnašalo tako lepo in pobožno, da je gotovo Mati Božja imela posebno veselje nad njim. V. č. g. Pavli, ki že čez 20 let pastiruje v ti duhovniji tako vspešno, da so verniki za lepoto hiše božje tako vneti in zraven ginljivo pobožni, kakor se je vidilo lani pri blagoslovljevanju zvonov in letos pri slovesnosti blagoslovljevanja Lurške Matere Božje, smel je vesel biti s celim srcem, ker reči mu mora vest, da ima na rovašu pri Bogu in Materi Božji mnogo potez čversto zarezanih. Naj toraj Lurška Mati Božja njemu in pobožnim duhovnijanom milostno usliši njih prošnje in njim pred Bogom izprosi dobrote dušne in telesne, za katere jo bodo zaupljivo prosili.

Prošnja.

Ponižno čem slaviti
Te, Mati milostna!
In nekaj Te prositi,
Prositi z dna serca.

Ni sicer prošnja nova
A meni s serca gre, —
O Mati Jezusova,
Osreči, vsliši me!

In prošnje té so glasi:
Da Jezusa ljubeč

Nikjer, v nobenem časi
Ne bi razžalil več.

Marija! ne odkloni,
Spolniti to prošnjo,
Saj v rajskem Te Sijoni
Preslavljal bom zato!

Radoslav.

Ločitev — snidenje.

Blaga mati s smertjo rinja,
Že pojema v bolečini,
Solza se za solzo vtrinja
Žalostni krog nje družini.

O težkó, težkó se loči,
Ne da bala bi se vmreti,
Le zato, ker brez pomoči
Male zapusti na sveti.

Tri je Bogu že poslala,
Štiri še krog sebe vidi;
O kako bi ne plakala:
O nemila smert, ne pridi!

„Vendar, kar si sklenil Večni!
Naj zgodi se volja tvoja;
V tvojem varstvu bodo srečni
Prišli iz življenja boja.

Ti, o Jezus moj premili,
Mati milostna Marija,
Pomagajta njim v sili,
Da ne stré jih hudobija!

Ne jokajte, moji mali,
Ako Bog me k sebi vzame
V domovini večno zali
Čakam vas, — molite zame.“

In otroci pokleknili,
Povzdignili so ročice.
Ter za mamó so molili;
Mami razjasni se lice. —

„Glejte vmerle otročiče,
Iz nebes že gredó k meni,
Mama pridi! vsak me kliče,
Vsi so lepi presvitljeni.

Naj grem z njimi, da zedini
Duša z Jezusom se večno!
Snidemo se v domovini
Dihne še, — izdihne srečno.“

Radoslav.

Razgled po svetu.

Britiška Afrika. Sultan iz okrajine Vitu, v čegar posestvu je bilo pred nekaj časom 8 Nemcev umorjenih, se ustavlja britiškim vradnijam pokorščino skazovati; v ta namen se je menda zvezal tudi z mnogimi sosednjimi rodovi.

Turško-Bulgarsko. Bulgarski razkolni patrijarhi so še vedno v razporu s turško vlado. S tem, da posamezni razkolni patrijarhi niso več v zvezi s carigrajskim razkolnim patrijarhom, vsa njih cerkev vidno razpada. Bog razsvetli tako imenovane eks-arhe, da bi se zopet zedinili z Rimom, s svojo davno zapuščeno materjo.

I. Bratovske zadeve molitvenega apostoljstva

Nameni za mesec november (listopad).

a) Glavni nameni:

Češčenje svetih patronov.

(Spis poterjen in blagoslovljen od sv. Očeta Leona XIII.)

Pervi dan mesca listopada, praznik vseh svetnikov, obhajamo god nebeških trum, god angeljev in svetnikov in z njimi na čelu god presv. Device in Matere Božje Marije. Ob kratkem, god cele zmagojoče Cerkve. Brez dvoma doseže to praznovanje, če se prav obhaja, to kar sv. Cerkev zahteva, namreč obilno usmiljenje za terpečo cerkev v vicah, katere spomin obhajamo takoj drugi dan, dan vernih duš; doseže pa tudi milost in moč v bojih vojskujoče cerkve na zemlji.

Vsi angelji in svetniki Božji so naši varhi, prijatelji in pomočniki, ker smo vsi v Jezusu Kristusu združeni v občestvo svetnikov. Še celo na priprošnje ubogih duš v vicah moramo zaupati, če jim mi pomagamo z molitvijo in dobrimi deli. Zlasti z veseljem pa prosijo nebeški prebivalci Gospoda za one, ki imajo prejeti dedščino zveličanja.

Prav na verhu se leskeče na prestolu milosti in usmiljenja Marija, pomoč kristjanov. Ona je kači glavo sterla in ona sama je uničila seme brezbožnosti na svetu. Nji na strani je sv. Jožef, zavetnik sv. Cerkve; kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovi priprošnji podeljeno. Tu je sv. nadangelj Mihael z nebeškimi duhovi, banderonosec zveličanja, katerega so že v začetku vsi bojevniki Božji imeli za vodnika, za varha v boju, da bi ne bili pogubljeni v oni strašni sodbi. Dalje je sv. Janez Kerstnik z očaki in preroki: veselimo se in veselja poskakujemo, če nas preganjajo in obrekujejo kakor one, ker to je pot k častitljivi zmagi. Apostelj in mučeniki ne bodo zapustili vinograda, katerega so s svojo kervjó obsadili in mu prilivali. Spoznovalci in device nas učé z besedami in dejanji, kako se nam je obnašati v bojih, kjer se moramo vojskovati, ne samo zoper meso in kri, ampak tudi zoper duhove hudobije.

Vsi, ki so v nebesih, so naši patroni in vsi so mogočni, ker oni so ljudstvo Gospodovo: vsi so pravični, vsi dediči obljubljenе dežele vekomaj, mladike zasajene od Gospoda, častitljivo delo njegovih rok; najmanjši med njimi veljá za tisoč, in najslabši je toliko, kakor mogočno ljudstvo. (Iz. 60. 20.)

Treba je toraj, da se vredne skazemo varstva teh mogočnih prijateljev Boga in ljudi. To se pa zgodi s češčenjem svetnikov. To češčenje zahteva, da častimo Boga v njegovih svetnikih, v največjem njegovem čudežu. Dalje moramo svetnike častiti kot to, kar so: največji dobrotniki našega rodú, ljub-

ljenci Božji, izvoljene posode Božje milosti, cvet kerščanske popolnosti, predpodohe, na katere se moramo ozirati in katerih zgled moramo posnemati, da postanemo podobni Kristusu. Če tako delamo, potem bomo kmalu v svoj prid skusili, kako velika je moč naših svetih patronov. Po njihovi priprošnji postanemo vredni obljub Kristusovih, t. j., deležni popolnega odrešenja po Kristusu v časnem blagoslovu in v večnem življenju.

(Konec nasl.)

b) Posebni nameni:

1. Praznik vseh Svetnikov. Ta in vsak dan mesca vse naznanjene, pa ne še zaznamovane, ali nenadne zadeve. Sv. oče papež. Pomnoženje vere na srečno neumerjočnost.

2. Vseh vernih duš dan. Razumljenje in pospeševanje junaškega djanja ljubezni v prid ubogim dušam v vicah. Po povodnih ponesrečeni. Naprava za uboge.

3. S. Hubert. Začetek šolskega leta in katoliško šolsko vprašanje. Več učiteljev in učiteljic. Veliko bolnih in sicer na telesu terpečih

4. S. Karol Borom. Škotje sv. rimske Cerkve. Deška in duhovska semenišča. Domači ubožci.

5. Ss. Caharija in Elizabeta. Oživljenje katoliškega družinskega življenja. Nesrečne zakonske zadeve. Vdove in sirote.

6. S. Leonard. Obvarovanje srednjega stanú pred gospodarskim in nravnim propadom. Kerščanske zveze kmečkih občin. Družbe treznosti.

7. S. Engelbert Duhovni in obhajanci. Več v hudih zadregah. Milost srečne smerti.

8. S. Gottfried (Bogomir). Važne volitve. Odvernitev velikih denarnih zgub. Na duhu in sercu bolni. Neka semeniška zadeva.

9. S. Teodor (Božidar). Kerščanska rešitev družbinskega vprašanja. Katoliški vredniki. Mnogi v velikih skušnjavah. Vterjenje v poklicu.

10. S. Andrej Avelinski. Vse družbe za postrežbo bolnikov. Telesna in dušna revščina velikih mest. Mnogi duhovni.

(Dalje nasl.)

II. Bratovske zadeve N. lj. Gospé presv. Jezusov. Serca.

V molitev priporočeni:

Na milostljive priprošnje N. lj. G. presv. Jezusovega Serca, sv. Jožefa, sv. Nikolaja, ss. Hermagora in Fortunata naših angeljev varhov in vsih naših patronov Bog dobrotne odverni od naše dežele poboje, umore in samomore, odpad in brezverstvo, prešestvanje in vse nečistosti, sovraštva, preklinjevanja in vse pošastne pregrehe in velike nesreče. — Neka oseba se priporoča za pomoč v dušnih potrebah. — Neka družina v dušnih in telesnih potrebah se priporoča za pomoč. — Dve osebi za strah božji in lepo življenje. — Odprava in poprava nekega hudega pohujšanja. — Zgubljen mladenec za pomoč v dušnih in časnih potrebah. — Nekdo, ki je več let po svetu blodil kakor zgubljen sin in bil velik sovražnik sv. rimsko-katoliške Cerkve in vere, sedaj v hudi pljučni bolezni se je pa z Bogom spravil, se toplo priporoča v molitev, da bi kmalu ozdravel, če je Božja volja, ali pa da bi srečno umerl. (Op.: Ta prošnja je po neljubem naključji zakasnjena. Vr.)

Listek za raznoterosti.

Ljubljana. V nedeljo-večer, 26. okt., je kat. politično društvo imelo prav važen shod v dvorani katol. rokod. pomočnikov. Izverstno sta govorila gg. odbornika: stoljni kapl. Kalan in dr. Šusteršič, ki je neoveržljivo dokazal, da višje dekliške šole, kakoršno nekteri zahtevajo, ni prav nič potreba, ker jo že imamo — pri gospéh uršulinaricah, in pa skoraj zastoj; za novo pa bi morala dežela zavreči silno svoto denara, in dobili bi morebiti kako liberalno, Slovincem neprimérno odgojišče. — Gosp. Kalan pa je pojasnoval shod slovenskih poslancev 2. okt. v Ljubljani: zakaj se je sošel, kaj je sklenil in če se vjema z nazori katol. političnega društva. Dokazoval je, da se vjema in izrekel željo, da naj gg. poslanci tudi nadalje o vsaki priliki delajo značajno v tem pomenu. — Oba govora sta bila glasno odobravana in zadevni resoluciji sprejeti enoglasno. Močno koristno in Slovincem vstreženo bode, da odbor pogosto napravlja take shode. Videlo se je zdaj, kako je bila napolnjena vsa velika sobana in kako je bilo vse zadovoljno.

V franciškanski cerkvi je v četrtek, 16. t. m., slovesno obljubo storil čast. brat Gothard Podgoršek, bogoslovec 3. leta. Slovesnost je bila prav spodbudna. Čestitamo. Cerkveni redovi imajo še zlasti dan danes o pomanjkanji duhovnov pravo misijonsko delo.

G. Henrik Ničman, hišnik in odbornik mesta Ljublj., je po dolgi bolezni, previden s ss. zakramenti, 27. t. m. umerl v 70. letu svojega življenja; spremljen k sv. Kristofu je bil 29. t. m. o polj štirih popoldne. Pokojni, kakor knjigoteržec, je založil ali sicer spravil med slovensko ljudstvo marsiktere prav dobre bukve, kakor je n. pr. gosp. Bartolova prelepa knjiga „Nevesta Kristusova,“ in druge. (Izdatna zaloga njegova koristnih knjig je prišla v last še v življenji pokojnega „Katoliški bukvarni“; prodaja pa je še v hiši ranjega na starem tergu.) — Bog daj umerlemu večni mir!

Trije Ave-Maria, Nédvedovi, so prav lepe, dostojne skladbe za en glas in orglje.

Roman Homar je pisal staršem 9. avg., da bode o vel. Šmarnu prejel mašniško posvečevanje 28. avgusta pa obhajal novo mašo pri sv. Štefanu, kjer je naselba Slovincem. Ker še ni nič naznanila od takrat, se je zanašati, da se je vse po sreči izšlo. Č. g. Homar je bil eden naših.

Poterdilo. Da sem prejel poslani 102 gld. za pogorelce v spodnjih Danjah, poterdim. Bog poverni blagim dobrotnikom stotero! Poslano sem precej razdelil med nesrečne, kakor tudi tiste darove, ki so jih nekateri gospodje meni naravnost poslali. Prepričal sem se pri tej priliki, kako resnično je, da kdor hitro dá, dvakrat dá, ker oni darovi so zboljšali žalostni stan pogorelcev ne le v tem oziru, da so imeli nekoliko cvenka v roki, ampak dali so jim tudi pogum, da so jeli pripravljati in nabirati za novo stavbo. Da bi nas le prezgodaj sneg ne zakidal, ki se nam že dva dni večkrat ponuja. Še

enkrat: Bog poplačaj vsem blagim dobrotnikom! Vivant sequentes! (Nekaj nadaljnih darov dopošljemo v kratkem. Vr.)

V Sorici, 21./10. 1890.

Vam vedno hvaležni

Anton Jamnik, župnik.

Iz Amerike od treh prečast. gg. došle pošiljatve in pisanja. Preserčna hvala! Prihodnjič več.

Vsi Svetniki, za nas Boga prosite!

Terpeče duše v vicah pričakujejo pomoči od drazih svojcev na zemlji: usmilimo se jih, da tudi mi usmiljenje dosežemo ob hudem času!

Dobrotni darovi.

Za opravo ubožnih cerkev naše škofije: Iz Banjeloke 2 gld. — Iz Zagorja po čast. gosp. A. Česenju 19 gld. — S Šent-Vida nad Cirkuico 4 gld. — Po č. gg. Uršulinaricah v Ljubljani 13 gld. 63 kr. — Iz Ribnice 1 gld. 60 kr. — Iz Logatec 21 gld. 74 kr.

Za dijaško mizo: Čast. gosp. duh. pastir S. Robič 1 gld. — Z Iga po čast. g. župniku J. Dolencu 5 gld. — „Za pridne dijake“ 5 gld. — Jan Cvek 3 gld. — Z napisom: „Za Vaše ubožičke“ po čast. g. župniku 1 gld. — Iz Sem. ulic 5 gld. — P. T. kan. dek. M. Skubic 5 gld. — Čast. g. župnik Anton Golobič 4 gld. — Prečast. gosp. dekan Anton Aleš 4 gld.

Za pogorelce v Ambrusu: Č. g. župnik Karol Cemé 5 gld. 20 kr. — Č. g. duh. pastir S. Robič 2 gld. — Izanska fara po č. g. župn. J. Dolencu 15 gld. — S Homeca župnik in verniki 5 gld.

Za pogorelce na Radovici: Čast. g. S. Robič 2 gld. — Izanska fara po č. g. župniku J. Dolencu 15 gld. — Neimenovana roka 73 gld. — M. Maklavec 50 kr. — Č. g. župnik Avg. Turk 2 gld. — B. B. 5 gld. — Pn. g. prelat dr. A. Čebašek 5 gld. — Neimenovana 1 gld.

Za pogorelce v Danjah: Izanska fara po čast. g. župn. J. Dolencu 5 gld. — B. B. 2 gld.

Za pogorelce v Radleku, v Bloški fari: Preč. g. dekan Anton Aleš 4 gld. — Vsled poročila z Gorjanske fare se oberne 5 gld. od Radovice in 2 gld. od Danj (gl. „Dan.“ št. 43) za Radlek, ter ostane za Radovico 30 gld. in za Danje 10 gld., in za Radlek je pa 7 gld. — B. B. 3 gld. — Izanska fara po č. g. župn. J. Dolencu 5 gld.

Za najpotrebniši pogorelce: Neimen. 4 gld. — Dve devici culo obleke; druga 20 kr. — Iz neimen. rok 1 culo obleke.

Za sv. Detinstvo: „Ad D. m. gl.“ 3 gld. — Z Ježice 18 gld. 20 kr.

Za Marijanišče: Č. g. župnik Ant. Golobič 12 gld. — Č. g. župnik Jernej Jarc 5 gld. — Č. g. m. kapl. Ant. Kukulj 5 gld.

Za odkupovanje zamurskih otrók: Iz Preserji 1 gld.

Za razne potrebe: Prijatelj 2 gld.

Za Bosno: B. B. za Jož. Gagulica, ki je zarad sv. vere ječo terpel, 5 gld.

Za vstanovitev stalne večji rezidence č. jezuitov v Ljubljani mesto sedanjega „provizorja“: „Ad D. m. gl.“ 25 gld.